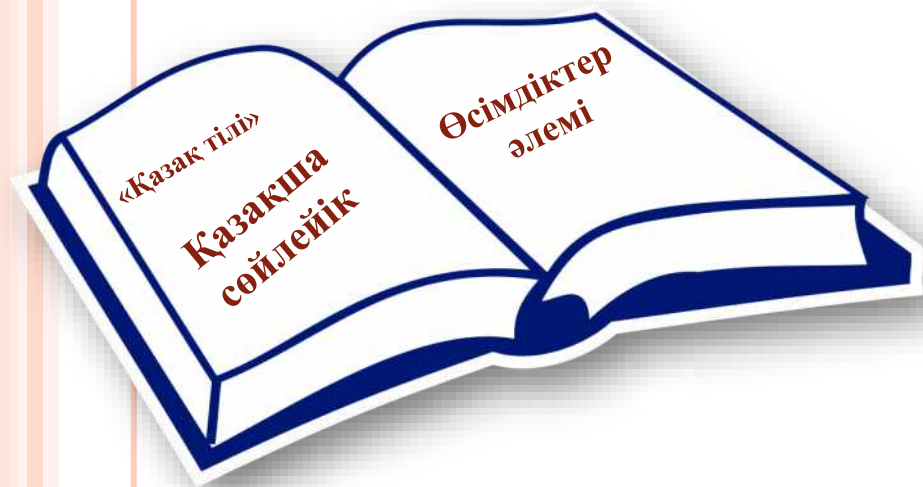

«ӨСІМДІКТЕР ӘЛЕМІ» сабақ үлгісі

Өлең жолдарын қайталай отырып, би қимылдарын жасап,
әуен тоқтаған кезде, тыңдаушы сұрақ қою керек.

Қызыл гүлім-ай

Халық әні

ТЫҢДАЛЫМ

Оқылым бөлігі

Дәрілік балшатыр биіктігі 15-30 сантиметр, көпжылдық өсімдік. Өсімдіктің бойы қысқа, сабағы тегіс емес. Жапырақтардың шеттері бүтін, ұштары сүйір. Тамыр жапырақтары жұмыртқа тәрізді, сопақша келген, түп жағы жіңішкеріп сағаққа айналып кеткен. Жапырақтары өсімдіктің түбін жартылай қоршап тұрады. Сабақтың жоғарғы жағына гүлдер шоғырланған. Өсімдіктің даму кезеңіне байланысты гүлдері әуелі қызыл, түсті болса кейінірек көкшіл бола бастайды. Гүлі жасыл түсті, түтікше сияқты.

Дәрілік балшатыр таулы аймақтарда, орман арасында, бұталардың көлеңкелерінде өседі. Дәрі үшін өсімдіктің жерге түскен бөлігін гүлдеген кезінде жинап алады. Құрамында минералды заттар: танин, аскорбин қышқылы, рутин бар.

Дәрілік балшатырдың қабынуға қарсы әсер ететін, несеп айдайтын, қан тоқтататын, жарақаттардың жазылуын тездететін қасиеттері бар. Халық медицинасында бұл өсімдіктүберкулез ауруларын емдеу үшін, өкпе, жоғары тыныс жолдары және бронх қабынғанда, қақырыққа қан араласып түскенде қолданылады, асқазан-ішек жолдарының ауруларын және дене сыртындағы жарақаттарды емдейді. Болгар халық медицинасында дәрілік балшатыр халық медицинасында дәрілік балшатыр бронх демікпесін емдеу үшін пайдаланылады.

Грамматикалық тапсырма

Төмендегі сөздерге тәуелдік жалғаулар мен қаратпа сөздерді қойып, жылдам жауап беру.

Раушан, бәйшешек, түймедақ, қызғалдақ

[illegible]

Даридин болонмолор жаралы агданалары, өрмөт
арыктары, дүмөлөрү, колхоздарында өсөтү. Дары
үндө өсүрүктө, жерге түшкөн болоттун үзүрүн көлүгө
жыгыл салгы. Күрөмдөрү агданалары салгыар жаны,
өсүрүктө жыгылды, дүмөт дөт.

[illegible]

«Серпілген сауал» әдісі

Кері байланыс

Сабакқа белсенді
қатысқандарыңызға
р а қ м е т!

